

Handläggare: Karin Söderling
Telefon: 08 508 30121

Till
KN 2013-02-05

Verksamhetsberättelse 2012 Kyrkogårdsnämnden

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kyrkogårdsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av verksamhetsberättelsen för 2012 och överlämnar den till kommunstyrelsen
2. Kyrkogårdsnämnden begär en ombudgetering av investeringsmedel med 12,3 Mkr
3. Nämndens uppdrag med Dnr 30-272/2011 som avser en redovisning av arbetet med bullerproblematiken i samråd med trafikkontoret anses besvarad.
4. Paragrafen begärs omedelbart justerad.

Mats Larsson

förvaltningschef

Sammanfattning

Kyrkogårdsnämnden redovisar i verksamhetsberättelse för 2012 att uppsatta mål och åtaganden i huvudsak har uppnåtts och genomförts under året. Det ekonomiska resultatet är 1,0 Mkr.

Bakgrund

Nämnder och bolag ska återkommande under året och i tertiärrapporter och årsberättelse följa upp verksamheternas mål och ekonomiska resultat. Detta för att kommunstyrelsen ska ges en samlad bild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Befarade avvikelser mot mål och budget ska särskilt kommenteras. Rapporteringen sker i enlighet med stadens integrerade ledningssystem (ILS).

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningsledningen och behandlats i förvaltningsgrupp 2013-01-29.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Sammanfattande analys

Kyrkogårdsnämnden redovisar i verksamhetsberättelse för 2012 att i huvudsak alla uppsatta mål, åtaganden och aktiviteter har uppnåtts under året. Nämnden redovisar ett överskott med 1 Mkr. Eftersläpande prishöjningar för gasleveranser från Fortum Gas har dock medfört retroaktiva kostnader på totalt 2 Mkr. Oförutsedda underhållsåtgärder vid krematorierna har blivit dyrare än budgeterat. En ny transportöverkommelse med begravningsbyråbranschen har gett ökade kostnader med 1Mkr. Samtidigt har kapitaltjänstkostnaderna varit 2,5 Mkr lägre än budgeterat då flera större investeringsprojekt är försenade.

Nämnden har kontinuerligt arbetat med att öka kvaliteten inom verksamheterna. Under året har kvalitetsarbetet bland annat handlat om implementering av säkrare rutiner avseende kist- och urnhantering samt vid uppföljning av gravskötsel. I samband med att nya lagkrav har införts som syftar till att minska tiden mellan dödsfall och begravning har informationsinsatser genomförts till begravningsbyråerna. Ledtiden mellan dödsfall och begravning beräknas ha minskat till 27 dagar jämfört med tidigare 32 för de begravningar som genomförs inom nämndens ansvarsområde.

Antalet begravningsceremonier i nämndens kapell är i stort sett oförändrad jämfört med tidigare år. Antalet gravsättningar har minskat något. Andelen som väljer det anonyma gravskicket minneslund är fortsatt hög. Antalet kremationer i nämndens två krematorier är på samma nivå som tidigare år, undantaget år 2011 då Stockholm hjälpte bl a Huddinge med kremationer.

Ett nytt kylhus på Norra begravningsplatsen har projekterats, handlats upp och byggnationen har kommit igång. Sandsborgskapellet har renoverats och på Spånga kyrkogård har två kallmurar lagts om. Energibesparingsåtgärder har genomförts genom investeringar i solfångare och bergvärmepumpar samt utbyte till LED-belysning på Norra begravningsplatsen. Kyrkogårdsförvaltningen har utsetts till oktober månads goda exempel internt i Stockholms stad på lyckat energi- och klimatarbete. Tillgänglighetsåtgärder har i första hand handlat om flera mindre insatser. En inventering av kyrkogårdarnas biologiska värden har genomförts och kulturmiljövården har i huvudsak handlat om trädvårdsinsatser och inventeringar.

Den nationella världsarvskonferensen har genomförts med Världsarvet Skogskyrkogården som värd. En ny förvaltningsplan för världsarvet håller på att arbetas fram. Krematoriekapellen på Skogskyrkogården blev under hösten utsatta för koppelstölder med förödande vandaliseringar av kulturarvet som följd. Arbetet med att förse alla lokaler med ett nytt passersystem och skalskydd har fortsatt.

Oförutsedda kostnader vid byggnationen av det nya krematoriet vid Skogskyrkogården innebär betydande fördyringar vilket har redovisats i särskilt ärende till kommunstyrelsen. Planeringen för en ny begravningsplats vid Järva

Verksamhetsberättelse Nämnd

frimråde pågår och under hösten har programsamrådet genomförts inför framtagande av en ny detaljplan. Utbyggnaden av Bromma kyrkogård som även omfattar renovering av befintlig kallmur och en ny serviceplats har huvudsakligen slutförts under året. Här har oförutsedda kostnader uppstått i samband med bland annat el-, vatten-, dränerings- och murarbeten lett till stora fördyringar av projektet.

Chefsutveckling, handledning av chefer samt hälsoarbete har varit prioriterade aktiviteter under året. Kompetensutvecklingsinsatser pågår inom de flesta verksamheter. Sjukfrånvaron har minskat och är nere på 2,5 %.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:S INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Målet har uppnåtts. Paketeringen av upphandlingarna har setts över för att säkerställa att kvaliteten kan bibehållas. Samarbetet med begravningsbyråbranschen har fortsatt i BESK-gruppen och i den nybildade transportgruppen. Ett nytt kylhus vid Norra begravningsplatsen har projekterats och byggnationen har handlats upp och byggnationen har kommit igång. Kylhuset ska bidra till att minska transporterna i norra och västra Stockholm och därmed också transporternas miljöpåverkan. Arbetsmiljön förbättras då nuvarande bisättningslokal på Norra begravningsplatsen samtidigt avvecklas. Ett utvecklat samarbete med Stockholms läns landsting har inletts kring hanteringen av stoft efter avlidna.

Nämnden har tillhandahållit platser för feriearbetande skolungdomar, personer från Jobbtorg samt till personer som på annat sätt står utanför arbetsmarknaden.

Begravningsplatserna har hög skötselnivå och anpassningar har genomförts för att göra dem ännu mer trygga, tillgängliga och attraktiva, bland annat genom ny skyltning, förbättrade lås- och skalskydd samt ny belysning. Alla tillgänglighetsåtgärder genomförs i aktiv samverkan med rådet för personer med funktionshinder. En upprustning av Sandsborgskapellet har genomförts under året.

Kulturrelaterade inventeringsinsatser har genomförts av bland annat gravvårdar och inventarier. Renovering och upprustning av murar har skett vid Spånga kyrkogård. Stora trädvårdsinsatser har också genomförts, bland annat för att hindra spridningen av den holländska almsjukan. En regelbunden dialog har utvecklats med innerstadskyrkogårdarna, bland annat om underhållsinsatser och ordningsföreskrifter. Insatserna på innerstadskyrkogårdarna har i huvudsak handlat om trädvård. Alla kyrkogårdars och begravningsplatsers biologiska värden har inventerats.

En nationell världsarvskonferens har hållits i Stockholm i april med världsarvet Skogskyrkogården som värd. En ny förvaltningsplan för världsarvet håller på att tas fram i samråd med Skogskyrkogårdens världsarvsråd. Nämnden har bidragit till besöksnäringen i Stockholms stad genom framför allt visningar av Världsarvet Skogskyrkogården men även visningar av Norra begravningsplatsen. Satsningar på besöksverksamheten har skett även vid Allhelgonahelgen och FN-dagen den 24 oktober. Visitors Center på Skogskyrkogården har fått utökade öppettider under året men besökssiffrorna till Världsarvet har minskat bland annat beroende på dåligt sommarväder.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa**

 Uppfylls helt

Det täta samarbetet har fortsatt med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer och entreprenörer inom stenindustrin. Samrådsgruppen BESK har träffats tre gånger under året och en särskild transportgrupp har bildats. Kundtjänsten har i samarbete med kapellenheten bjudit in begravningsbyråerna till två informationsträffar, i syfte att förbättra handläggningsrutinerna och om möjligt för att kunna bidra till minskad tid mellan dödsfall och begravning i linje med de nya lagkraven.

Under sommaren har fortsatta problem med driftentreprenaden på Brännkyrka ånyo lett till nya överväganden för möjligheterna till upphandling av driftentreprenader till rimligt pris som också kan leverera god kvalitet. Under 2012 har genomförts en översyn av hur upphandlingar av nämndens verksamhet i framtiden ska paketeras för att skötselkvaliteten ska kunna bibehållas. Bland annat föreslås i aktivitetsplanen för 2013 att fler specifika skötselinsatser läggs ut på entreprenad, exempelvis häckklippning. Under hösten har en upphandling av driftentreprenaden av södra Skogskyrkogården genomförts.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	25,88 %	23 %	35 %	2012

NÄMNDMÅL:**Nämnden ska ha ett gott samarbete med företagare**

 Uppfylls helt

Det täta samarbetet med olika entreprenörer inom begravningsbranschen, exempelvis begravningsbyråer och entreprenörer inom stenindustrin har fortsatt under året. Ett samrådsorgan finns, BESK-gruppen, med representanter från begravningsbyråbranschen och förvaltningen. Denna har träffats tre gånger under året. De frågor som tagits upp i BESK-gruppen är bland annat transporter och hantering av avlidna, inpasseringssystem i bisättningsutrymmen mm. En särskild transportgrupp har bildats för att ge bättre samverkan kring transporter.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

I syfte att hitta bra samverkansformer kring bisättning och hantering av avlidna har det bildats en regional samverkansgrupp tillsammans med Stockholms läns landstings hälso- och sjukvård. Där ingår även representanter från begravningsbyråerna. Ett resultat av denna samverkan är att projektering och byggnation av ett nytt kylhus på Norra begravningsplatsen har påbörjats under året.

Denna anläggning ska svara upp mot behov som uppstår när landstinget minskar bårhuskapaciteten samt leda till färre och kortare transporter vid ceremonier i norra och västra Stockholm.

Förvaltningen har arbetat med att ta fram förbättrade webb- och informationslösningar som ska ge snabbare och säkrare handläggning vid beställningar av tjänster.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Informationsmöte med alla begravningsbyråer	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar:

Ett möte hölls före sommaren på Norra begravningsplatsen. Ett möte hölls i september på Skogskyrkogården. Vid mötena som var mycket välbesökta, har informerats om administrativa rutiner, tillgänglighet och hjälpmedel i kapellen, olika säkerhetsrutiner samt om nyanläggningar.

▶ Byggnation av kylanläggning vid Norra begravningsplatsen	2012-01-01	2013-10-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Projektet har handlats upp och byggnation pågår.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Uppfylls delvis

Nämnden har tillhandahållit 8 st. platser till personer från Jobbtorg samt 12 platser till personer som på annat sätt står utanför arbetsmarknaden. 121 feriearbetande skolungdomar fick arbete under sommaren, färre än målet. Platserna har funnits vid i huvudsak serviceverksamheten men också inom administrationen och den tekniska avdelningen. Att målet inte uppnåtts beror på att handledningsresurserna inte har räckt till och att omklädningsutrymmena inte räcker till fler anställda. Tidigare år har också skolungdomar fått plats vid Visitors Center på Skogskyrkogården. Dessa platser har överförts från kyrkogårdsförvaltningen till Stockholms stadsmuseum som numera ansvarar för den verksamheten. Alla kyrkogårdsförvaltningens feriearbetande skolungdomar har av

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

verksamhetsskäl arbetat 8-timmars arbetsdag istället för 6-timmars arbetsdag.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	121 st	130 st	öka	2012

Kommentar:

Tidigare år har kyrkogårdsförvaltningen även tagit emot ungdomar vid Visitor Center på Skogskyrkogården. Stadsmuséet är ansvarig för visningsverksamheten där och har därmed också tagit över ansvaret för sommarungdomarna (3 st).

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar:

Samarbete sker med Jobbtorg kring placering och mottagning av aspiranter.

NÄMNDMÅL:

Nämnden ska bidra till ökad sysselsättning genom att erbjuda praktik till personer som står långt från arbetsmarknaden

Nämnden har fortsatt tagit ansvar för aspiranter från Jobbtorg samt andra grupper som står långt ifrån arbetsmarknaden, exempelvis personer som arbetstränar via Försäkringskassan. Nämnden har erbjudit åtta praktikplatser till aspiranter från Jobbtorg men har under 2012 tagit emot sammanlagt 11 aspiranter. Under 2012 har nämnden också erbjudit arbete till 12 personer i andra typer av arbetsmarknadsåtgärder.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Erbjuda praktikplatser till Försäkringskassan	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar:

Praktikplatser har erbjudits inom begravnings- och serviceavdelningen

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

 Uppfylls helt

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Styrning och ansvar kring miljöarbetet har tydliggjorts. Ansvar för miljöarbetet ligger på varje enhetschef och miljöombuden har en viktig roll i som inspiratörer och samordnare av miljöarbetet på de olika arbetsplatserna. En ny miljöhandlingsplan har tagits fram under 2012 och denna ska ge ytterligare vägledning för det fortsatta miljöarbetet. Beslut om handlingsplanen tas 2013. Under året har det bland annat gjorts investeringar för att minska energiförbrukningen, nya bergvärmepumpar, solfångaranläggningar och byte till LED-belysning. Kyrkogårdsförvaltningen utsågs internt i Stockholms stad till oktober månads goda exempel på lyckat energi- och klimatarbete.

Maskinparken har setts över beträffande buller och vibrationer vilket resulterat i att en del maskiner bytts ut, ex. har handhållna motorredskap med tvåtaktsmotor bytts ut mot maskiner med fyrtaktsmotor i syfte att minska bullernivån och medföra ett lägre vibrationsvärde. Förvaltningen har haft en överläggning med stadens tekniska förvaltningar angående bullerproblematiken från omgivande vägnät. Detta arbete fortsätter under 2013.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel dubbdäck	0 %	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	2012
 Andel elbilar	10 %	10 %	5 %	2012
 Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2012
 Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	69,82 %	65 %	tas fram av nämnden/styrelsen	VB 2012
Kommentar: Inköp under 2011 av nya miljöklassade dieslbilar medför att målet inte kan sättas högre än ca 65%.				
 Andel relevanta upphandlingar av varor och tjänster där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	100 %	80 %	2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Elanvändning per kvadratmeter	81 kWh/kvm	200 kWh/kvm	35 kWh	2012

Kommentar:

Energiförbrukningen innefattar även utomhusbelysning (men inte elen till krematorierna). Förbrukningen har minskat med ca 16% jmf med 2011.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31	Avvikelse

Kommentar:

En miljöhandlingsplan har tagits fram och beslutas under 2013.

NÄMNDMÅL:

Verksamheternas negativa miljöpåverkan ska minska

 Uppfylls helt

Miljöinsatserna under 2012 har bland annat handlat om investeringar på energisidan, nya solfångaranläggningar vid de båda service- och personallokalerna vid Skogskyrkogården, nya bergvärmepumpar vid Norra kapellet och Tallumpaviljongen samt ny LED-belysning vid Norra begravningsplatsen. Dessutom har det köpts in en elbil och en elcykel och det har gjorts en biotopinventering vid alla kyrkogårdar och begravningsplatser.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Antal enheter som har påbörjat ett systematisk miljöledningsarbete enligt ISO 14001	100 %	100 %	2012

Kommentar:

Alla enheter har påbörjat ett arbete enligt ISO 14001.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inventering av biologisk mångfald	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar:

Genomfört sommaren 2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

Under 2012 har det genomförts underhållsinsatser och kulturhistoriska inventeringar bland annat riktade till innerstadsförsamlingarnas kyrkogårdar. Sandsborgskapellet har rustats upp, Tallumpaviljongen har målats om och två murar har lagts om på Spånga kyrkogård. Nödvändiga åtgärder vid Skogskyrkogårdens murar har inventerats och en åtgärdsplan tagits fram. Stora trädvårdsinsatser har genomförts, bland annat för att hindra spridning av den holländska almsjukan. Även almar på Skogskyrkogården har drabbats av almsjuka och tagits ner.

Världsarvet Skogskyrkogården har fått ökad tillgänglighet genom utökade öppettider vid Visitors Center. Världsarvet var i april värd för den årliga nationella världsarvskonferensen med ett 60-tal deltagare från hela Sverige representerande organisationer och organ knutna till världsarvsarbetet. Arbetet med att arbeta fram en ny förvaltningsplan för världsarvet har pågått under året i samråd med Skogskyrkogårdens världsarvsråd. Uppföljningar till UNESCO avseende förvaltningen av världsarvet har inletts. Strindbergsåret har uppmärksamats med en teateraktivitet på Norra begravningsplatsen. Aktiviteter har även genomförts i samband med FN-dagen och Allhelgonahelgen.

NÄMNDMÅL:
Kulturarvet på stadens begravningsplatser ska bevaras, vårdas och synliggöras

 Uppfylls helt

Kulturhistoriska inventeringar av gravvårdar och gravanordningar har fortsatt under året. Betydande insatser för vården av det gröna kulturarvet har genomförts, ex nyplanteringar, beskärningar samt vaccination av träd mot almsjuka.

Stadsmuseet har påbörjat en inventering av inventarier på Skogskyrkogården. Inventeringen fortsätter under år 2013.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Inventering av inventarier	2011-01-01	2012-12-31	Avvikelse

Kommentar:

Stadsmuseet har påbörjat inventeringen vid Skogskyrkogården och arbetet fortsätter under 2013.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Rutiner för digitalisering av ritningar och foton ska upprättas	2011-01-01	2012-12-31	Avvikelse
Kommentar: Ett stort arbete återstår för att fastställa en rutin för hur digitalisering ska genomföras.			
 Uppmärksamma Strindbergsåret	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Har skett i samarbete med Stadsmuséet som anordnade en teaterföreställning om Strindberg på Norra begravningsplatsen.			
 Upprustning av kulturmiljön på innerstadskyrkogårdarna	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Trädvårdsinsatser har genomförts på innerstadskyrkogårdarna.			
 Upprustning av Sandsborgskapellet	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Genomfört.			
 Fasadmålning av Tallumpaviljongen	2012-01-01	2012-09-30	
Kommentar: Genomfört.			

NÄMNDMÅL:

Världsarvet Skogskyrkogårdens värden ska förmedlas

Uppfylls helt

Världsarvet Skogskyrkogården bidrar till besöksnäringen i Stockholm. Från 2011 ansvarar Stockholms stadsmuseum, på uppdrag av Kyrkogårdsnämnden, för all publik verksamhet vid världsarvet. Samarbetet mellan kyrkogårdsförvaltningen och museét har fungerat bra utifrån det avtal som finns mellan parterna. Antalet personer som betalat för att delta i en guidad visning av världsarvet uppgår till 2875 (3 231 år 2011). Av bokade gruppvisningar är ca 25% utländska grupper. Drygt 100 personer (300 år 2011) uppmärksammade FN-dagen med ett besök på världsarvet. Besökssiffrorna på världsarvet är generellt sett lägre jämfört med år 2011 vilket kan bero på dåligt sommarväder. Antal besökare på världsarvets hemsida har däremot fördubblats jämfört med senaste uppföljning år 2010.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Samarbetet har fortsatt med ASCE (Association of Significant Cemeteries i Europe) kring ett EU-projekt som syftar till marknadsföring av ett antal kyrkogårdar i Europa "The European Cemeteries Route".

"Let me lose myself – under the tall trees" är ett ljudkonstprojekt som har varit en del av verksamheten under 2012. Världsarvets hemsida www.skogskyrkogarden.se har hållits aktuell och är ett viktigt verktyg för att nå nya besökare och turister. Skyltningen av Världsarvet har förbättrats.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel stockholmare som känner till att Skogskyrkogården är ett världsarv	66 %	61 %	2012

Kommentar:

Andelen som känner till Världsarvet ökar stadigt år från år, men bland unga mellan 18-34år känner endast 50% till Världsarvet Skogskyrkogården.

 Ökning av antalet besökare på världsarvets Skogskyrkogårdens hemsida	104 %	20 %	2012
---	-------	------	------

Kommentar:

Över 89 000 besök jämförs med antalet från 2010 (statistik saknas från 2011)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Ny förvaltningsplan för Världsarvet	2012-01-01	2012-11-30	Avvikelse
 FN-dagen 24 oktober	2012-10-24	2012-10-24	
 Vård för Världsarvskonferens	2012-01-01	2012-04-20	

Kommentar:

Konferensen hölls på Stadsmuséet med deltagare från Sveriges alla 14 världsarv. Representanter från Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket, Svenska Unescorådet, ICOMOS Sverige samt det nordiska samarbetsorganet för världsarvsfrågor deltog även i konferensen. Förutom seminarier och föreläsningar genomfördes ett studiebesök på Skogskyrkogården.

 Utökade öppettider vid Visitors Center	2012-01-01	2012-11-30	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Säsongen har förlängts genom tidigare öppning i maj och i senare stängning i september.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning

 Uppfylls helt

Säkerheten vid anläggningarna har förstärkts genom installation av ett nytt skalskydd och nytt passersystem. Förbättringar av tillgängligheten har genomförts bland annat genom ny skyltning, möblering och förbättrad belysning på begravningsplatserna. Möjligheten till digitalsända begravingar som syftar till att utöka tillgängligheten har utretts men avslagits av Länsstyrelsen. Beslutet överklagades ända upp till Kamrarrätten som valde att inte pröva ärendet.

Klotter har sanerats omedelbart, buskar har röjts och häckhöjderna har hållits nere för att förbättra upplevelsen av trygghet

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser att förebygga eller minimera under året	100 %	100 %	100 %	2012
Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	0 st	1 st	46 st	2012

Kommentar:

Den planerade övningen har skjutits fram till 2013

NÄMNDMÅL:
Begravningsverksamheten ska präglas av hög säkerhet.

 Uppfylls helt

Bland annat investeras i ett nytt säkert passersystem i nämndens lokaler. Under 2012 har begravningsplatserna vid Bromma, Spånga, Västberga och Sandsborg åtgärdats. Kameraövervakning samt förbättrade rutiner vid kistinlämning och kistutlämning har införts. Ett nytt IT-stöd har köpts in och tagits i drift för uppmärkning och identifiering av kistor med stoft. Rutiner för hantering av urnor har setts över.

Kontroller av gravvårdarnas säkerhet har genomförts kontinuerligt. Ca 500 ostadiga gravstenar har lagts ned av de över 100 000 gravstenar som finns

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

på Stockholms stads begravningsplatser, och gravrättsinnehavarna har kontaktats för åtgärder.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Digitaliserade säkerhetsrutiner vid förvaring av stoft och aska	2011-01-01	2012-11-30	

Kommentar:

Nya säkerhetssystem har införts på Räcksta krematorium och vid Skogskrematoriet.

! Installation av passersystem	2009-12-01	2012-12-31	Avvikelse
--------------------------------	------------	------------	-----------

Kommentar:

Installation av nya passersystem och skalskydd pågår och under 2012 har begravningsplatserna vid Bromma, Spånga, Västberga och Sandsborg åtgärdats. Arbetet försätter under 2013.

NÄMNDMÅL:

Stadens begravningsplatser ska upplevas som trygga, tillgängliga, vackra och rofyllda.

● Uppfylls helt

En kundundersökning gjordes 2010 vid sex kyrkogårdar, som visar att besökarnas är mycket nöjda med begravningsplatsernas skötsel och upplevelsen av trygghet och rofylldhet. Inte minst upplevs kyrkogårdarna/begravningsplatserna som vackra. Förbättringsåtgärder behövs framförallt när det gäller tillgången på sittplatser och toaletter. Samverkan har skett med nämndens råd för funktionshinderfrågor och åtgärder har genomförts enligt en särskild åtgärdslista. Under 2012 har arbetet med skyltprogrammet fortsatt med åtgärder på Skogskyrkogården och Norra begravningsplatsen.

Besökstoletterna är på många håll i dåligt skick och saknas helt på några håll. Ett program har tagits fram för att rusta upp och öka tillgängligheten med fler besökstoletter. En ny P-plats för bilar som framförs av personer med funktionsnedsättning har anlagts vid Norra kapellet. Ett möbleringsprogram håller på att tas fram för stadens alla begravningsplatser.

Belysningen har förbättrats och rustats upp på Norra begravningsplatsen. Ett antal servicestationer har rustats upp och tillgänglighetsanpassats, bland annat på Skogskyrkogården.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
● Antal besökare på söktjänsten "Hitta graven"	145 437	106 000	2012

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Kvalitetssäkring av klagomålshanteringen	2011-01-01	2012-12-31	
Kommentar: En uppföljning av att alla enheter har klagomåls- och synpunktshantering har genomförts.			
 Utveckla Hitta Graven tjänster	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Under 2013 har tjänsten teknikutvecklats så att det nu är möjligt att lägga in mer information.			
 Skyltprogram-digitalskyltar-övrig skyltning	2009-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Uppgradering av skyltar pågår och en ny digital skylt har installerats på Norra begravningsplatsen.			
 Lägre höjd på häckar	2012-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Kontinuerligt pågående arbete			
 Målning av samtliga trappnosar	2012-01-01	2012-12-31	
 Möbleringsprogram	2010-01-01	2013-12-31	
Kommentar: Arbetet har försenats på grund av resursbrist.			
 Möjliggöra digitalsända begravingar	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Länsstyrelsen har ej medgett tillstånd och ärendet har överklagats till Kammarrätten som valde att inte pröva ärendet.			
 Nyanläggning av P-plats för personer med funktionsnedsättning vid Norra kapellet	2012-01-01	2012-12-31	
Kommentar: Genomfört.			
 Tillgång till och upprustning av toaletter	2010-01-01	2012-12-31	Avvikelse

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
 Telefon 08 508 30100
 Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Ett program har tagits fram och entreprenör har upphandlats. Skogskapellets toalett har fått bättre tillgänglighet.

Belysningsåtgärder

2011-01-01 2012-12-31

Kommentar:

På Norra begravningsplatsen har befintliga belysningsarmaturerna försetts med LED-belysning och Minneslundsvägen har försetts med ny belysning.

KF:S INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

Nämndens verksamheter ska kännetecknas av hög kvalitet, god service och valfrihet i utbudet av tjänster. Nya IT-lösningar har tagits fram för effektivare handläggning vid gravbesiktningar. Klagomålshantering har setts över.

Under året har byggnationen fortsatt av det nya krematoriet vid Skogskyrkogården. Denna anläggning ska ersätta befintlig krematorieanläggning vid Skogskrematoriet och invigningen planeras till hösten 2013. Ett nytt kylhus på Norra begravningsplatsen har projekterats, handlats upp och byggnationen har kommit igång.

Kvalitet och valfrihet ökar i och med utveckling av verksamheten. Nya askgravplatser/askgravlundar planeras på Sandsborgskyrkogården samt vid Bromma kyrkogård. Planeringen för en begravningsplats på Järvafältet fortgår. Programområdet inför detaljplan har genomförts.

Kompetensutvecklingsinsatser har skett inom alla verksamheter och en aktivitet som riktat sig till alla medarbetare är en utbildning som handlar om olika religioners syn på död och begravning.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald**

 Uppfylls helt

Nämnden tillhandahåller begravningsplatser och ceremonilokaler som ska svara mot den enskildes behov. Under 2012 har utvecklingsarbetet fortsatt som syftar till att utöka valfriheten, bland annat ytterligare anpassningar av kapelltider, översyn av utbudet av bårtäcken och utökat utbud av planteringspaket vid val av gravskötsel. Valmöjligheterna har också utökats genom planering av nyanläggningar, bland annat för en ny askgravlund alternativt askgravplats vid Sandsborgskyrkogården, ett nytt barngravkvarter som gjorts i ordning på Norra begravningsplatsen och genom att Bromma kyrkogård byggs ut. En ny begravningsplats som inrymmer en stor mångfald av gravskick planeras på Järvafältet. En referensgrupp med företrädare från ett flertal trossamfund följer detta projekt. Nämnden gjorde ett studiebesök till Budapest för att studera anläggningar med spridning av aska i vatten och har därefter gett förvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna för byggande av en sådan anläggning.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 I samarbete med kyrkogårdsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden säkerställa att en ny begravningsplats vid Norra Järva etableras.	2008-01-01	2012-12-31	Avvikelse

Kommentar:

Programsamaråd för ny detaljplan har pågått under hösten. Ställningstagande inför detaljplan sker i stadsbyggnadsnämnden 2013.

NÄMNDMÅL:

Kyrkogårdsnämnden ska erbjuda god service samt valfrihet i utbudet av tjänster

 Uppfylls helt

Enheterna har bibehållit den höga kvaliteten i utförandet av tjänster och service. Det pågår också ett ständigt utvecklingsarbete kring att förbättra servicen och förbättra tillgängligheten till utbudet av tjänster.

Valmöjligheterna har också utökats - det kan handla om utbudet av kapelltider, utbudet av planteringsalternativ vid köp av gravskötsel, utbyggnader av nya gravkvarter samt att ge plats för nya gravskick.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
 Andel reklamationer avseende gravskötselavtal	0,06 %	0,05 %	2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Digitalisera gravvårdsansökningar	2012-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Utvecklingsarbete pågår.

 Efterfrågeanpassade öppettider vid ceremonilokalerna	2012-01-01	2013-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Genomfört, fler tider finns tillgängliga och personalresurserna styrs dit där behovet finns

 Askgravlund/askgravplats på Sandsborgskyrkogården	2010-01-01	2013-12-31	
---	------------	------------	--

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Ett förslag till anläggning har tagits fram. Här utreds även möjligheter till att bygga en anläggning för spridning av aska i vatten. Planering pågår för en testanläggning för att utreda teknisk problematik kring vattenspridning.

 Barngravkvarter på Norra begravningsplatsen	2011-01-01	2012-12-31	Avvikelse
---	------------	------------	-----------

Kommentar:

Kvarteret har inretts med nya häckplanteringar och konstnär Lies-Marie Hoffman har uppfört en träskulptur som ger kvarteret ett innehåll som på ett värdigt men ändå lekfullt sätt ska möta barns/syskons upplevelser av platsen. Vissa planteringsytor kvarstår att färdigställa, genomförs 2013.

 Försök med kransutläggning på Skogskyrkogården	2012-01-01	2012-12-31	
--	------------	------------	--

 Utreda placering av kistminneslund	2011-01-01	2012-12-31	
--	------------	------------	--

 Utveckla utbudet av bårtäcken	2012-01-01	2012-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Nytt tyg för bårtäcken har tagits fram och köpts in till krematoriekapellen på Skogskyrkogården.

 Utvidgning av Bromma kyrkogård	2009-04-01	2012-12-31	Avvikelse
--	------------	------------	-----------

Kommentar:

Projektet kommer att slutföras 2013 (planteringar mm).

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten

 Uppfylls helt

Arbetet har fortsatt enligt de mål och riktlinjer som finns fastställda i nämndens jämställdhets- och mångfaldsplan. Alla chefer har fått individuell handledning i det kommunikativa ledarskapet. Alla medarbetare har erbjudits en hälsokontroll. Denna har syftat till att tidigt kunna förebygga ohälsa och ge vägledning för övergripande insatser riktade till medarbetarna. Sjukfrånvaron är mycket låg, 2,5 procent.

Kompetensförsörjningen upprätthålls genom utbildningsinsatser och nyrekryteringar. Det ges utrymme för karriärvägar internt genom att stimulera till utbildningsinsatser och kompetensutveckling.

Verksamhetsberättelse Nämnd

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Aktivt Medskapandeindex	79	79	fastställs 2012	2012
Kommentrar: Aktivt Medskapandeindex (AMI) ligger på samma nivå som Stockholms stad enligt resultatet från medarbetarenkäten.				
 Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	100 %	100 %	75 %	2012
Kommentrar: Alla medarbetare erbjuds heltidsanställning.				
 Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	71 %	66 %	80 %	2012
Kommentrar: 71% motsvarar dem som i medarbetarenkäten svarat inom spannet 8-10 på en skala mellan 1-10.				
 Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete	92 %	80 %	80 %	2012
Kommentrar: 92 % motsvarar dem som i medarbetarenkäten svarat inom spannet 8-10 på en skala mellan 1-10				
 Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	2,5 %	4,1 %	4,5 %	VB 2012

NÄMNDMÅL:

Kyrkogårdsnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare

 Uppfylls helt

Alla enheter har arbetat med kompetensutveckling av sina medarbetare.
Särskilda satsningar har gjorts på hälsoarbetet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Handledning av chefer	2012-01-01	2012-12-31	

Kommentar:

Alla avdelnings- och enhetschefer har fått individuell handledning.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

✓ Hälsokontroll av alla medarbetare 2012-01-01 2012-12-31

Kommentar:

Alla medarbetare har genomgått en hälsokontroll och resultatet har utvärderats.

NÄMNDMÅL:

Medarbetare och chefer ska ha rätt kompetens, ett etiskt förhållningssätt samt ge ett värdigt bemötande av kunder och besökare.

■ Uppfylls helt

De etiska frågorna är ständigt närvarande i medarbetarnas vardag. Detta speglas inte minst i medarbetarundersökningen där medarbetarna fått svara på ett antal tilläggsfrågor som berör etiska aspekter men också berör den psykosociala arbetsmiljön. 99% bedömer att man bemöter avlidna och anhöriga med värdighet och respekt. När det gäller den psykosociala arbetsmiljön upplever omkring 10% att man har en orimlig arbetsbelastning, att man inte tar tag i problem på arbetsplatsen och att medarbetarnas synpunkter inte tas tillvara.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
----------------------	------------------	--------	--------

■ Andel medarbetare som upplever att arbetsplatsen präglas av ett etiskt förhållningssätt 99 % 93 % 2012

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

✓ Kompetensutvecklingsprogram religiös och kulturell mångfald 2012-01-01 2012-12-31

Kommentar:

Tre seminarietillfällen har genomförts och dessa har följts upp via en frivillig enkät.

KF:S INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Nämnden redovisar ett överskott på driftsbudgeten på 1,0 Mkr år 2012. Intäkterna från skötselavtalen har minskat eftersom allt färre gravrättsinnehavare väljer att förlänga sina skötselavtal. En ny transportöverenskommelse med begravningsentreprenörerna har medfört ökade kostnader. Byggandet av det nya kylhuset vid Norra begravningsplatsen syftar dock till att minska transportkostnaderna. Eftersläpande prishöjningar från gasleverantören Fortum Gas har genererat dramatiskt höjda kostnader för gas till krematorierna. Nämndens kapitaltjänstkostnader har dock varit betydligt lägre än budgeterat då flera större investeringsprojekt är försenade.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

 Uppfylls helt

Nämnden redovisar ett överskott med 1 Mkr för 2012.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	99,2 %	100 %	100 %	VB 2012
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	99,2 %	100 %	100 %	VB 2012
 Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)			+/- 1 %	2012

NÄMNDMÅL:
Nämndens verksamhet ska präglas av god budgethållning

 Uppfylls helt

Eftersläpande prishöjningar för gasleveranser från Fortum Gas har belastat krematoriernas budget under 2012 med sammanlagt 2 Mkr. Krematorierna har också behövt göra akuta underhållsåtgärder som inte rymts inom

Verksamhetsberättelse Nämnd

ordinarie budget. En ny transportöverenskommelse med begravningsbyråbranschen har medfört ökade kostnader med ca 1 Mkr. Samtidigt har nämndens kapitaltjänstkostnader blivit 2,5 Mkr lägre än budgeterat då flera större investeringsprojekt är försenade.

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Driftbudget	Budget	Bokslut
<i>Kostnader</i>	Mkr	Mkr
Förvaltningschef, nämnd och stab	5,9	5,9
Begravnings- och serviceavdelningen	69,5	67,5
Tekniska avdelningen	38,3	44,5
Administrativa avdelningen	34,4	35,2
Kapitaltjänstkostnader	12,2	9,7
Summa kostnader	160,3	162,8
<i>Intäkter</i>		
Avgifter	13,0	14,3
Fonduttag	9,7	8,8
Övrigt	12,5	15,6
Summa intäkter	35,2	38,7
Netto	125,1	124,1

Analys av personallönekostnader, utfall efter löneöversyn, personalvolym mm.

Personallönekostnaderna har minskat med ca 2 % jämfört med 2011. Förvaltningens lönekostnader 2012 är nu på samma nivå som år 2007.

Löneöversynen medförde höjd lön med i genomsnitt 2,92% för anställda i förvaltningen. Detta innebar en utökad kostnad på 306 tkr för perioden april-december. Antalet helårsanställda tillsvidareanställningar uppgick till 93 st. Antalet säsongsanställda var 152 st.

Organisationsförändringar

En organisationsutveckling inom Skogskyrkogården, Sandsborgskyrkogården och Strandkyrkogården har genomförts under året där två enheter slagits samman till en större enhet. En ny enhetschef är rekryterad och tillsatt för den nybildade enheten.

Organistanställningarna har avvecklats under året och organisterna anställs på uppdragsbasis istället.

Analys av balansräkning

Anläggningstillgångarnas totala värde har, jämfört med 2011, ökat med 102,5 Mkr. Avskrivningar har gjorts med 8,4 Mkr. Kostnaden för

Verksamhetsberättelse Nämnd

nyanskaffning uppgår till 110,9 Mkr, vilket är en ökning med 62,5 Mkr jämfört med föregående år.

Inga utrangeringar av maskiner eller inventarier har gjorts. Periodens aktiveringar är till största delen hänförliga till maskiner och inventarier.

Pågående investeringsarbeten uppvisar en ökning med 108 Mkr, varav 65 Mkr avser Nytt skogskrematorium. 4,3 Mkr Bevattningsanläggningar på Norra begravningsplatsen, Skogskyrkogården och Västberga begravningsplats. 20 Mkr Utbyggnad Bromma kyrkogård. 3,9 Mkr Ny begravningsplats Järva. 3,6 Mkr Kylhus Norra begravningsplatsen. 4,2 Mkr Skalskydd. 1,5 Mkr Skyltprojekt Skogskyrkogården. 4,3 Mkr Bergvärme Norra kapellet, Tallum och kv 15C. 0,4 Mkr Belysning Norra begravningsplatsen. 0,7 Mkr Allmäntoaletter Skogskyrkogården och Räcksta.

Omsättningstillgångarna har under perioden ökat med 1,2 Mkr. Till största delen, 1 Mkr, avser ökningen kundfordringar i form av bidrag för feriearbetande skolungdom.

De kortfristiga skulderna uppvisar en total minskning med 3,5 Mkr. Leverantörsskulderna har minskat med 8,1 Mkr, medan däremot upplupna kostnader ökat med 4,7 Mkr. Övriga kortfristiga skulder har minskat med 0,1 Mkr.

Investeringar

Investeringar	Budget	Bokslut
Nya krematoriet på Skogskyrkogården	74,2	64,9
Begravningsplats på Järvafältet	2,0	3,9
Kylhus norra	23,0	3,6
Bevattningsanläggning Norra begravningsplatsen	2,0	3,5
Utvidgning Bromma	11,5	20,4
Skyltprogram	1,0	1,4
Utbyte av maskiner	2,0	1,7
Askgravplatser	2,0	0,4
Skalskydd Skogskyrkogården	2,0	4,2
Energieffektivisering/belysn	0,0	5,1
Toaletter/mm	3,0	0,8
Bevattning Skogskyrkogården	0,5	1,0
Summa	123,2	110,9

Investeringsbudgeten visar ett överskott om 12,3 Mkr. Detta överskott borde varit större då exempelvis försening av byggnationen av ett nytt kylhus på Norra Begravningsplatsen gjort att endast 3,6 Mkr av 23 Mkr nyttjats.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Utbyggnaden av Bromma kyrkogård har dock blivit betydligt dyrare än planerat. Kyrkogårdsnämnden beslutade 2010-02-10 i ett genomförandebeslut om en projektbudget på 13 Mkr. Nämnden fattade 2011-09-26 beslut om att anta en byggentreprenad på 14,9 Mkr. Projektet hade då bantats i sin omfattning då den ursprungliga utformningen visat sig bli allt för dyr. Trots detta har kostnaderna ökat under själva byggnationen. Utbyggnaden vid Bromma består egentligen av tre delar, utbyggnaden, omläggningen och renovering av befintlig kallmur och en serviceplats som betjänar hela begravningsplatsen. De kraftiga fördyringarna av projektet under 2012 kan bland annat hänföras till oförutsedda kostnader avseende masshantering på ca 1,6 Mkr, en ny lösning för muren för att inte riskera befintliga träd på ca 2,0 Mkr, förändringar inom serviceområdet på ca 0,7 Mkr, delvis för att möta Bromma församlings krav. Stora oförutsedda dräneringsåtgärder och åtgärder för att täcka ledningsgravar på ca 1,2 Mkr. Ökade kostnader för elanläggning, ca 0,5 Mkr, bevattningsanläggning kostnad ca 0,6 Mkr, planteringsarbeten, delvis inne på befintlig kyrkogård 0,7 samt omprojekteringskostnader på 0,5 Mkr.

Genomförda energieffektiviseringsprojekt är investeringar som är lönsamma för nämnden, med en återbetalningstid på fyra år. Skalskyddet på bl. a. Skogskyrkogården budgeterades under 2010 och 2011, men 3,0 miljoner sköts till 2012 på grund av tidsförskjutning i projektet.

Stadsledningskontoret påpekar i sin uppföljning av nämndens tertialrapport 2 att nämnden har en långsiktig investeringsbudget om 10,0 miljoner kronor per år och att den utökade budgetramen för särskilda projekt inte ska användas för andra investeringar. Dessa påpekanden har lett till att förvaltningen har inlett en process för att nå bättre budgetdisciplin avseende investeringar.

Eftersom endast 12,3 Mkr av investeringsbudgeten kan ombudgeteras till 2013 innebär det stora problem att klara investeringsbudget för 2013. Förvaltningen ser nu över vilka investeringsprojekt som under 2013 kan skjutas fram till år 2014 och återkommer i tertialrapport 1 2013 till nämnden i denna fråga. Pågående projekt skall dock fullföljas.

Betydande projekt som inte är investeringar

Underhållsplan

12 Mkr av driftbudgeten har använts till underhållsåtgärder. Under året har följande åtgärder genomförts: ·

- Renovering av Sandsborgskapellet. ·
- Målning av Tallumpaviljongen.
- Underhåll av krematorierna. ·
- Åtskilliga trädvårdsinsatser; bland annat förnygras tallbeståndet på Skogskyrkogården, stora insatser för bekämpning av almsjuka har

Verksamhetsberättelse Nämnd

genomförts med bl a. fällningar av träd på Skogskyrkogården, Bromma och Norra begravningsplatsen samt vaccinering av skyddsvärda träd. På innerstadskyrkogården har trädvårdsinsatserna handlat bl a om kronstabiliseringar och borttagning av farliga träd.

- Omläggning av en kallmur vid Spånga kyrkogård har genomförts och ytterligare akuta åtgärder vid Spånga kyrkogård har genomförts under hösten. Därmed har planerade murarbeten vid Brännkyrka kyrkogård inte rymts inom budget och har skjutits på framtiden. Skogskyrkogårdens mur har inventerats och en åtgärdsplan tagits fram.
- Upprustning av personallokaler har skett vid kvarter 21 på Skogskyrkogården, vid Sandsborgskyrkogården, Råcksta begravningsplats, Klockarbacken samt vid Skogskrematoriet.

Förutom insatser vid nämndens egna begravningsplatser har förvaltningen under året fullföljts de bägge avtal som finns med Judiska församlingen i Stockholm. Det ena avtalet berör utbyggnad av Södra Judiska begravningsplatsen. Förvaltningen har genomfört åtgärder i form av markarbeten för 1,2 Mkr. Enligt avtalet kommer detta finansieras genom att clearingavgifter som församlingen har rätt till innehålls tills skulden är reglerad.

Ombudgeteringar

Kyrkogårdsnämnden begär en ombudgetering av investeringsmedel med 12,3 Mkr.

Övrigt

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

 Uppfylls helt

Ett stort åtagande under året har varit byggnationen av det nya krematoriet vid Skogskyrkogården. Ambitionen är en byggnad med hög kvalitet i utförandet samt inom budgetramen för projektet. Oförutsedda problem har medfört fördyringar. Nämnden har redovisat i särskilt ärende till kommunfullmäktige de nya förutsättningarna för genomförandet. Invigning av anläggningen beräknas kunna ske under hösten 2013.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Administrationens andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	9,8 %	10,3 %	minska	2012
 Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	0 st	1 st	tas fram av nämnden	2012

Kommentar:

Ingen enhet har antagit utmaningen att tävla i stadens kvalitetspris.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska investera i nytt Skogskrematorium.	2010-01-01	2013-06-30	

NÄMNDMÅL:

Nämndens resursutnyttjande ska präglas av hög effektivitet.

 Uppfylls helt

I jämförelse med övriga storstadsregioner håller nämnden hög effektivitet. Begravningsavgiften på 6,5 öre är för närvarande lägst i landet. Under 2012 har gjorts energieffektiviseringar och administrativa rutiner inom gravadministrationen har förenklats.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Samordning av insatser vid spridning av askor på Skogskyrkogården	2012-01-01	2012-06-30	

Kommentar:

Aktiviteten syftade till att samordna insatser utifrån en snörik vinter. Eftersom vintern 2011/2012 var relativt mild kunde askspridning ske inom ordinarie verksamhet.

Synpunkter och klagomål

Under året har till förvaltningen inkommit 749 klagomål och synpunkter. Av dessa utgjordes dryga 14% av positiva synpunkter. Antalet klagomål och synpunkter ligger betydligt lägre jämfört med föregående år (843 st under 2011). Övervägande delen av klagomålen handlar om gravskötsel och brist i planteringar men också om bevakning. Det stora brevutskicket till gravrättsinnehavare med erbjudande

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

om förnyelse av skötselavtal (60 000 utskick) renderade i ett 50-tal klagomål om felaktigheter kring själva utskicket.

Övrigt

Här nedan följer en beskrivning i siffror över nämndens verksamhet som avser antal gravsättningar, kremationer, ceremonier i nämndens kapell, antal skötseluppdrag och gravvårdsärenden.

Antalet gravsättningar 2012

Kyrkogård	Kistor		Askor		Minneslund		summa	
År	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Norra begravningspl.	111	125	597	550	181	161	889	836
Räcksta	93	69	147	113	272	182	512	364
Bromma	34	30	246	218	239	221	519	469
Hässelby	0	0		1	101	77	101	78
Spånga	43	51	83	79	89	82	215	212
Galärkyrkogården	0	1	102	110	128	113	230	224
Skogskyrkogården	282	267	1230	1202	1743	1479	3255	2948
Brännkyrka	0	0	56	59	279	235	335	294
Västberga	7	2	93	85	0		100	87
Strandkyrkogården	33	50	11	11	21	14	65	75
Summa	603	595	2565	2428	3053	2564	6221	5587

Den hårda vintern 2010/2011 medförde att många gravsättningar i minneslund fick skjutas upp till våren 2011 varför antalet gravsättningar var högre än normalt under 2011.

Antalet kremationer

Krematorium	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Skogskrematoriet	3 974	3 999	3 942	4021	3 965	3 928	4011	3 901
Räcksta krematorium	3 703	3 534	3 614	3488	3 367	3 712	4598	3 479
Summa	7 677	7 533	7 556	7 509	7 332	7 640	8609	7 380

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

Antalet ceremonier

Kapell	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Norra kapellet	195	327	252	264	307	296	316
Stora gravkoret	129	56	57	68	57	2	12
Galärvarvskapet	17	9	23	21	21	21	20
Sandsborgskapet	58	48	27	32	23	26	0
Heliga Korsets kapell	250	155	145	250	213	242	282
Hoppets kapell	823	836	810	790	766	763	679
Trons kapell	678	702	695	653	602	611	520
Uppståndelskapellet	166	104	119	147	122	75	132
Skogskapet	140	164	250	360	454	564	606
Uppst/Heliga korset		138	63				0
Västberga kapell	25	12	12	17	14	20	16
Rosens/Liljans kapell	373	396	382	393	368	371	328
Hässelby kapell						6	9
Summa	2854	2947	2835	2995	2947	2997	2920

Sandsborgskapet har varit stängt för renovering under 2012. Även Stora Gravkoret har varit stängt under en stor del av året för underhållsarbeten.

Antalet gravskötseluppdrag

Kyrkogård	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Norra begr. pl.	25 547	25 037	25 041	25 092	25028	24889	24021
Räcksta	2 218	2 121	2 230	2 259	2219	2255	2140
Bromma	6 156	5 897	5 794	5 799	5709	5679	5344
Hässelby	1 221	1 113	1 180	1 210	1198	1224	1162
Spånga	2 879	2 755	2 836	2 834	2771	2738	2593
Galärvarvet	1 088	1 088	1 094	1 096	1096	1099	1105
Sandsborg	6 339	6 092	6 201	6 123	6269	6199	5887
Skogskyrkog.	34 438	32 732	32 335	31 956	30910	30302	28573
Brännkyrka	1 517	1 434	1 453	1 459	1426	1418	1360
Västberga	3 241	3 107	3 097	3 020	2942	2865	2606
Strandkyrkog.	63	84	103	131	116	124	190
Summa	84 707	81 460	81 364	80 979	79684	78792	74981

Antal gravvårdsärenden

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se

766 (1648 st 2011) gravvårdsärenden behandlats. 14 (14 st) ärenden har avslagits samt 0 (3 st) ärenden har överklagats.

Antal gravrättsärenden

Sammanlagt 2046 (2300 st 2011) ärenden har handlagts. Ärendena fördelar sig på följande kategorier:

Överlåtelse 242 (229 st), anmälan om ny innehavare 805 (913 st), återlämnande 338 (301), återupplåtelse av förverkad gravrätt 62 (106 st).

Arbete med gravrätter där tiden gått ut: Förnyade upplåtelse 340 (496), återlämnade 259 (255).

Medlingar om kremering eller gravsättning

Förvaltningen arbetar för att tvister mellan anhöriga ska lösas utan att det behöver leda till formell medling. Sex (4 st 2011) medlingsärenden har genomförts under 2012 varav 2 ledde till överenskommelser och 4 st (2 st) fick överlämnas till Länsstyrelsen för beslut.

Bifall till ansökan om flyttning av stoft och aska har lämnats i 9 st (4 st) fall och 2 st (3 st) tillstånd har getts till symbolisk flyttning (flyttning av jord). 17 ansökningar om anstånd med gravsättning av aska har bifallits under 2012.

Uppföljning av internkontrollplan

Under 2012 omfattade internkontrollplanen två processer och tre aktiviteter kopplade till dessa processer. En process handlade om att säkra rutiner vid urnutlämning. Alla rutiner har gått igenom och redovisats till förvaltningens riskgrupp.

En fortsatt inventering och åtgärder kopplade till befarade trädskjudomar har fortsatt under året. Samverkan med Solna stad och Solna församling har inletts. Skyddsvärda almar har vaccinerats. Även här har samtliga rutiner gått igenom och redovisats till förvaltningens riskgrupp.

Internkontrollplanen har följts upp inom riskgruppen. Dokumentation finns i form av protokoll från dess sammanträden.

Nämndens arbete under året

Nämnden har sammanträtt sju gånger under 2012. I april genomförde nämnden ett studiebesök i Budapest för att titta på anläggningar för askspridning i vatten. I samband med junisammanträdet gjordes ett studiebesök på Västberga begravningsplats och på Brännkyrka kyrkogård.

Förutom beslut om verksamhetsplan, treårsplan och verksamhetsuppföljningar kan bland annat nämnas framställan till kommunfullmäktige om utökad

Verksamhetsberättelse Nämnd

investeringsbudget för byggnationen av det nya krematoriet på Skogskyrkogården och remissvar på planprogrammet för Järva begravningsplats. Förvaltningen har redovisat till nämnden rapporten från den biologiska inventeringen på stadens begravningsplatser, hur man möter nya lagkrav och resultat från nyckeltalsprojektet samt resultat från hälsoinventeringen och medarbetarenkäten. Nämndens presidium har haft ett samråd med rådet för funktionshindersfrågors presidium inför verksamhetsplanering 2013. Dessutom har hela rådet deltagit vid nämndens aprilsammanträde för dialog med nämnden.

Internationellt och nationellt samarbete och utbyte

Förutom att förvaltningen arrangerade föreningen Världsarv i Sveriges (Vis) årskonferens i Stockholm i april har följande samarbeten genomförts under året.

Kyrkogårdsförvaltningen deltog med tre representanter i organisationen ASCE:s (The Association of Significant Cemeteries in Europe) årliga möte, denna gång i Ljubljana, Slovenien. Förvaltningen har också haft ett utbyte med kyrkogårdsförvaltningen i Oslo och besökte deras förvaltningsledning i Oslo. Förvaltningen deltog också i den Nordiska världsarvskonferensen i Helsingfors.

Representanter från förvaltningen har under längre tid varit medlemmar i styrelsen för Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund (SKKF) samt för dess forskningsstiftelse och tekniska delegation. Stockholm är förbundets största enskilda medlem. Förvaltningschefen är en av SKKF:s tre representanter i det nationella begravningsrådet.

SKKF:s årliga rikskonferens hölls i Karlskrona i maj månad. Stockholm representerades av såväl politiker från kyrkogårdsnämnden som tjänstemän.

Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Föreningen Sveriges Kyrkogårdschefer anordnade sin årliga konferens i Visby i september månad. Stockholm var representerade med såväl nämndledamöter som förvaltningsledning. Förvaltningsledning och nämndens presidium deltog i det årligen återkommande storstadsmötet mellan huvudmännen för begravningsverksamheterna i Malmö, Göteborg och Stockholm. Denna gång var mötet förlagt till Malmö i oktober.

Förvaltningen deltar i SLU Movium Partnerskap i Alnarp, (Sveriges Lantbruksuniversitet), ett samarbetsnätverk för att stödja forskning och utveckling inom kyrkogårdsbranschen.

Personalen ute på de olika arbetsplatserna har också genomfört studiebesök/studieresor under året. Några exempel: personalen vid Norra Begravningsplatsen genomförde en studieresa till Visby. Serviceenheten på Skogskyrkogården besökte begravningsplatser i Barcelona. Anställda vid förvaltningens administration och vid Räcksta krematorium besökte Manchester i England.

Verksamhetsberättelse Nämnd

Kyrkogårdsförvaltningen tar också frekvent emot studiebesök från kollegor i landet. Det finns ett stort intresse för i första hand Skogskyrkogården och Norra Begravningsplatsen.

Bilagor

- KN vb2012 (2)
- KN_VB 2012
- KN_VB2012ny

Verksamhetsberättelse Nämnd

Adress Box 9, 121 25 Stockholm_Globen
Telefon 08 508 30100
Epost kyrkogardsforvaltningen@stockholm.se

www.stockholm.se